

Tapahtui meidän piirissämme

Rovasti Johannes Railas 75 vuotias

75 vuotta täytti tammikuun 17 päivänä rovasti J. Railas. Hän on syntynyt Mantsinsaarella. Suoritettuaan Sortavalan opettajaseminaarin hän siirtyi jatkamaan opintojaan Pietarin pappisseminaarin, josta päästyään hänet vihittiin diakoniksi ja v. 1906 papiksi, joten tänä vuonna hän tulee palvelleeksi papina 50 vuotta. Hän oli aluksi toisena papina Salmin seurakunnassa ja esimiehenä Ilomansin ja Hämeenlinnan seurakunnissa, kunnes v. 1919 siirtyi esimieheksi Salmin seurakuntaan. Sotien jälkeen hänet nimitettiin Lahden seurakunnan kirkkoherraksi, josta tehtävästä hän v. 1954 siirtyi eläkkeelle. Pappistehtävänsä hän ei ole vielä nytkään unohtanut, vaan usein nähdään hänet toimittamassa jumalanpalveluksia Helsingissä, missä hänen nykyinen kotinsa on.

* * *

Juho Fadjonen täytti kaikessa hiljaisuudessa 75 vuotta Helsingissä viime vuoden puolella. Hän on kotoisin Porajärveltä. Käy vielä työssä.

* * *

60-vuotiaita: OTK:n kassapäällikkö, prokuristi Johannes Tiihonen Helsingissä. Hän on syntynyt Alastarosta. Suoritettuaan ekonomitutkinnon ja kartutettuaan ammattitaitoaan lisäopinnoilla hän palveli prokuristina Oy. Frithiof Lindström Ab:ssä. Kevästä 1928 lähtien hän on toiminut Osuustukkukaupan palveluksessa, ensin kirjanpitäjänä ja pian konttoripäällikön apulaisena, v:sta 1938 kassaosaston hoitajana ja v:sta 1946 kassajaoston hoitajana. Asiantuntumustaan ja tilimieskykyään ekon. Tiihonen on joutunut käyttämään monissa yhteyksissä. Karjalan Sivistysseurasta hän on toiminut aikaisemmin tilintarkastajana, nyttemmin johtokunnan jäsenenä. Kassapäällikkö Tiihonen on maltillisuudellaan ja hienoluonteisuudellaan saavuttanut laajojen piiriin luottamuksen.

Tuonilmaisiiin poistuneita

Helsingissä poistui odottamatta 18. 1. 56 tuonimaailmaan työmies Juho Säkkinen. Hän oli syntynyt Säämäjärven pitäjän Veskekyksen kylässä. Tsäkisten talo oli varakas. Hän joutui vartuttuaan brihaksi ottamaan osaa kotitalon töihin, myöhemmin mobilisoitiin tsaarin armeijaan, jonka riveissä otti osaa 1 maailmansotaan ja haavoittui. Otti aktiivisesti osaa maakuntansa vapauttamisyrityksiin. Näiden

epäonnistuttua asettui asumaan Helsinkiin, otti osaa vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön, toimi mm. talonmiehenä, osallistui molempiin viimeisiin sotiin, jatkosotaan Prikaati Kuusaaren Aunuksen HSP:n mukana lääkintäkeresanttina. Juho Säkkinen säilytti vivahdusriikkaan Säämäjärven murteensa viimeisiin päiviin asti. Hänen sanavarastoaan käytti m.m. Karjalan kielen suurkerääjä E. Ahtia. Vainajaa jäivät suremaan lähinnä vaimo, tytär, vävy ja kaksi tyttären tyttäretä.

Naisjaosto toimii

Seuramme naisjaoston työntäyteinen syyskausi päättyi myyjäisiin ja pikkujoulujuhlaan. Myyjäiset pidettiin 8.—10. päivinä joulukuuta Ylioppilastalossa ja ne onnistuivat yli odotusten. Kymmenentuhatta markkaa lähetettiin jo vakinaiseksi tulleeeseen tapaan Oulujoen Maikkulan huoltolassa oleville karjalaisille hoidokeille. Huoltolan johtaja on kauniisti kiittänyt naisiamme ja ilmoittanut rahalla ostetun kahvia, hedelmiä, tupakkaa ja makeisia.

Pikkujoulua vietettiin Kestikartanossa 15. 12. 55 Darja Randenin tervehdyssanat on julkaistu toisaalla lehdessämme. Taiteellisesta ohjelmasta vastasivat Olavi Pälli (viulu), laulajatar Paula Ritaila (yksinlaulu), pikkuneiti Arja Pessa, Eva Hemmingin balettikoulusta (baletiesitys). Kaikki esitykset olivat kauttaaltaan hyviä, antautumuksella esitettyjä ja palkittiin lämpimin suosionosoituksin. Säestys oli pianisti A. Steningin varmoissa käsissä. Yleisö sai laulaa Aila Launoksen säestyksellä. Hutusta pakisi Aleksii Lahelma. Illan leikit olivat Ritva Vuolan ja Anni Saikön käsialaa. Joulupukki muisti kaikkia kilttejä ja Fortuuna (raha menee aina rahan luo) kauppaneuvos Ville Mattista, joka tosikarjalaisena gentlemannina lahjoitti osan saamastaan hyödystä naisjaostollemme.

Kevätkausi alkoi työillalla 23. 1. 56 ja piiridenteko ja -syönti-illalla, joka tällä kertaa oli Anni ja Vasilei Keynään jo tutussa kodissa. Tämän jälkeen illat jatkuvat tavalliseen tapaan joka toisena maanantaina. On toivottavaa, että seuramme naisjaostoon liittyisi vielä uusia ahkeria naisia, jotka ottaisivat osaa työ ja piirasiltoihin, joko vakinaisesti tai vain hyvän tilaisuuden ilmaantuessa.

Seuramme viideskymmenes vuosi

Seuramme kaikki jäsenet ja ystävät asettavat itselleen heti juhluvuoden alussa vaativan kysymyksen »mitä minä voin tehdä Karjalan Sivistysseuran, karjalaisuuden ja kaleva-

laiskarjalaiskulttuurin ja sen vaalimisen hyväksi». Erikoisen vakavana tämä kysymys tietenkin kuuluu seuramme johtokunnan kaikille jäsenille sekä viime vuonna juhluvuoden taloudelliseen valiokuntaan valituille ympäri maan. Mutta myös me kaikki lehtemme ystävät haluamme jollakin tavoin auttaa juhluvuoden onnistumista. Sanon vielä kerran: tämä ei ole ainoastaan seuran juhlaa vaan myös koko karjalaisen heimon ja itsenäisen valtakunnan juhlaa.

Professori Julius Mägiste

Tämä huomattava eestiläinen kielimies on tätä nykyä Ruotsissa Lundin Yliopiston suomalais-ugrilaisen instituutin johtajana. Hän kävi Suomessa tammikuun alkupäivinä tutkimusmatkalla uurastaen Helsingin yliopiston kielitieteellisissä arkistoissa. Haastattelusta kävi ilmi, että professori Mägiste ei ole unohtanut Karjalan kielen harrastustaan. Hän on Ruotsissa tallettanut paljon karjalaista materiaalia, joka muuten on hukkumassa. Hän on tieteellisen tarkasti merkinnyt muistiin vaiherikkaan Stöppi Huotarisen elämäkerran, tämän elävän ja taitavan kertojan omalla lyytiläisellä (Haljärven) murteella. Kuten tunnettua on n.s. lyytiläinen murre Aunuksen-Karjalan ja Vepsän kielen sekaista murretta, jota puhutaan Aunuksen itäisissä osissa, entisissä Tiutian, Munjärven ja Pyhäjärven pitäjissä. Professori Mägisten tarkoituksena on saada julkaista tämä harvinainen kielinäyte, joka on samalla mielekiintoinen kotiseutukuvaus ja ihmisen kohtalonnäyte. Toistaiseksi siihen tarvittavat varat vielä puuttuvat. Mainittakoon, että Mägiste lämpimän sanoin muisteli manalle mennyttä neuvostovenäläistä Karjalan kielen tutkijaa professori Bubrih'ia. Hänen mukaan Bubrihilla oli tarkoitus aikanaan luoda, kuten meidän E. Ahtiallammekin, karjalaisille oma kirjakieli, joka olisi kelvannut niin Neuvosto-Karjalan kuin Tverin-Karjalan käyttöön. Aikanaan tätä ei hyväksytty vallanpitäjien taholla ja näin n.s. Bubrihin karjalankielestä tuli karjalaisvenäläinen sekasotku, jonka käyty talvisota poisti 1—2 vuoden kokeilun jälkeen.

Professori Lauri Kettunen

Ruotsissa pakolaisuudessa viipvvä Eesti Teaduslik Selts (Eesti Tieteellinen Seura) on kutsunut professori Kettusen kunniajäsenekseen. Perusteelluissa mainitaan hänen johtava työkentelynsä Itämeren suomalaisten kielten tutkimisessä, tietäraivaava työnsä Eestin murteiden tuntemisessa, kielihistorian ja kirjakielen järjestelyn alalla, hänen tulosrikas opetustoimintansa Vapaan Eestin Tarton yliopistossa, suuret ansionsa Eestin ja Suomen välisten kulttuurisiteiden tehostamisessa ja hänen myönteinen tukensa eestiläisille kansallisille yrityksille.

Pikkutietoja ja -uutisia

Kosti Pamilo on valittu Myyntimiehet r.y:n johtokuntaan uudelleen ja lisäksi johtokunta valitsi hänet varapuheenjohtajakseen.

Niilo ja Aune Melamaalle on tällä välin syntynyt toinen poika ja isä optimistina vuottaa jo kolmatta. Näin Kuopiossa.

Yksityisyrittäjäin Keskinäisen Vakuutusyhtiön hallintoneuvostoon tulivat valituiksi m.m. Pauli Ipatii, Ville Mattinen ja N. Mauro.

— Itsenäisyyspäivänä 1955 Suomen Leijonan Ritarikunnan komentajan merkin sai teollisuusneuvos Juho Mattinen ja II luokan ritarimerkin johtaja Pekka Mattinen.

— Helsingin ortodoksisen seurakunnan väkiluku on noussut 8490 henkeen, ollen näistä miehiä 3585 ja naisia 4905. Karjalaisia on huomattavasti yli puolet, mutta joulukuun vaaleissa vaaliurnilla kävi vain n. 320 karjalaista ja venäjänkielisiä n. 650. Seitsemän uutta edustajaa, jotka tällä kerralla valittiin 21 henkiseen seurakuntavaltuustoon, tulivat kaikki venäjänkielisten listalta. Enemmistöä hallitsee vähemmistö, koska karjalaiset nukkuvat.

Karjalan metsät humisevat

Moskova, 30. 12. (NR). Eri neuvostotasavaltain omien erillisten budjettien joukossa suurin on Venäjän tasavallalla käsittäen 74,1 miljardia ja toiseksi suurin Ukrainan tasavallalla 29,3 miljardia.

Eestin tasavallan budjetti käsittää 1.280 milj. 457.000 ruplaa ja Karjalais-suomalaisen tasavallan 1.009.434.000 ruplaa.

Eestin tasavalta suorittaa valtakunnan yleiselle rahastolle kaikista tuloista ja varoistaan 23,3 % ja Karjalais-suomalainen tasavalta 67,2 %.

Briha

Karjalan sivistysseuran

50:nen toimintavuoden kokous- ja juhlaohjelma

Vuosikokous pidetään Helsingissä huhtikuun 8. päivänä 1956 kello 16.00 Insinööritalon ravintolassa Ratakatu 9.

Välittömästi vuosikokouksen jälkeen nautitaan illallinen, jonka kuluessa on erilaista Karjala-aiheista ohjelmaa.

Varsinainen 50-vuotijuhla ja -kokous pidetään syksyllä Helsingissä. Aikaa ja paikka vielä määräämättä. Tähän tilaisuuteen valmistuu noin 200 sivuinen juhlaulkaisu. Samassa tilaisuudessa jaetaan myös juhluvuoden stipendit.